

novičke

september 2006

- Novo vodstvo Andragoškega centra Slovenije * Priznanja Andragoškega centra Slovenije za izjemno prizadevanje pri razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih * Pregled ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji 2006/2007 * Rezultati in izkušnje s prenovljenima temeljnima programoma usposabljanja * Predstavitev raziskave o nadaljnjem izobraževanju 3-11 DOMAČE NOVIČKE
- Nacionalno odprtje TVU 2006 tokrat prvič izven Ljubljane 12 TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2006
- Uveljavljanje Let Me Learn v Evropi 13-15 S POTI
- E-učenje v programih UŽU-MI 16 KOTIČEK JE VAŠ
- Vabilo na petkovo izobraževalno srečanje * Vabilo na usposabljanje *Osebni izobraževalni načrt* * Vabilo na usposabljanje *Motivacija odraslih za učenje* * CELTA odslej tudi v Sloveniji 17-22 PRIPRAVLJAMO/PRIPIRAVLJAJO
- 23-24 POSVETI/KONFERENCE
- 25 NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so strokovno glasilo za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju, ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

V Novičkah objavljamo tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:

- opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
- opis razvojnih, raziskovalnih in drugih programov in projektov;
- sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
- podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
- sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
- novice v upravljanju in zakonodaji;
- statistične podatke;
- mnenja, stališča in predloge;
- podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
- podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
- prikaze novih knjig, člankov, didaktičnega in drugega gradiva ter novice s knjižnega trga;
- novice iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.

V Novičkah objavljamo kratke, jedrnate, objektivne in nepristranske prispevke.

Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za poglobitev stikov z našimi partnerji v tujini izdajamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku. Prejemniki Novičk so posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljnih organizacijah). Novičke pošiljamo brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške izdajanja poravnali iz javnih sredstev, namenjenih izobraževanju odraslih.

Novičke ureja in izdaja ACS.

Odgovorni osebi sta mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja tematskega področja, in Nevenka Kocijancič, urednica.

Oblikovanje: Lina design

Prelom in tisk: Tiskarna Pleško

Naslov uredništva: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana,

telefon: 01 5842 560, faks: 01 5842 550, internet: <http://www.acs.si>, el. naslov: nevenka.kocijancic@acs.si

Novičke lahko preberete tudi na internetu: <http://www.acs.si/novicke/>

ISSN 1408-6484 (slovenska izdaja - tiskane)

ISSN 1581-3770 (slovenska izdaja - online)

Naklada 2.000 izvodov

Izdajo glasila Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

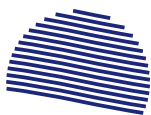
DOMAČE NOVIČKE

Vodenje prevzela dr. Slavica Černoša

Novo vodstvo Andragoškega centra Slovenije

Vlada RS je na seji 24. avgusta 2006 sprejela sklep, s katerim je izdala soglasje k imenovanju dr. Slavice Alojzije Černoša za vršilko dolžnosti direktorja Andragoškega centra Republike Slovenije, in sicer za čas od 25. julija 2006 do imenovanja direktorja na podlagi ponovljenega razpisa, vendar najdlje za eno leto.

Slavica Černoša je diplomirala iz srbohrvaščine in sociologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani, magistrirala na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju, doktorsko disertacijo z naslovom *Razvoj in napredovanje pedagoških in andragoških kadrov s poudarkom na izobraževanju odraslih* pa je zagovarjala leta 2000 na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju. Slavica Černoša je bila med leti 1998 in 2003 pomočnica direktorja za stalno strokovno spopolnjevanje - vodja oddelka na Zavodu RS za šolstvo, med leti 2003 in 2005 koordinatorica za izobraževanje in usposabljanje 2010 na Uradu za razvoj šolstva na Ministrstvu za šolstvo in šport, zadnje leto pa je bila zaposlena kot vodja Sektorja za izobraževanje odraslih na Ministrstvu za šolstvo in šport. Mandat na ACS je nastopila 1. septembra letos. Nasledila je dr. Vido A. Mohorčič Špolar, ki je 25. julija 2006 odstopila z mesta direktorice.

Povabilo predlagateljem

Priznanja Andragoškega centra Slovenije za izjemno prizadevanje pri razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih

Vsi, ki se ukvarjamo z izobraževanjem odraslih, se pri svojem delu stalno srečujemo tudi z vprašanji kakovosti. Zavedamo se, da je za nadaljnji razvoj Slovenije ključnega pomena, da si bodo naši državljani pridobili znanje, sposobnosti in spretnosti, ki jim bodo omogočile ustvarjanje takih rezultatov, s katerimi se bomo uspešno uveljavili v mednarodnih gospodarskih tokovih, doma pa zagotovili primerno osebno in družbeno blaginjo. Svoj prispevek k uresničitvi teh ciljev lahko in moramo zagotoviti

tudi izobraževalci odraslih. Učenje in delo za še bolj kakovostne procese in rezultate v izobraževanju odraslih so naša odgovornost. Veliko je izobraževalnih organizacij in posameznikov, ki se te svoje odgovornosti že zavedajo in tudi veliko postorijo, da jo udeležajo.

Prav organizacijam in posameznikom/posameznicam, ki izjemno skrbijo za načrtno in celostno razvijanje kakovosti izobraževanja odraslih, so namenjena Priznanja Andragoškega centra Slovenije za izjemno prizadevanje pri razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih, ki jih letos razpisujemo prvič. Nova priznanja se tako pridružujejo že uveljavljenim priznanjem ACS za izjemne učne in strokovne dosežke v izobraževanju odraslih. Z njimi želimo dati priznanje tistim izjemnim organizacijam in posameznikom, ki veliko prispevajo k razvoju kakovosti izobraževanja odraslih, zato bomo ob vsakem razpisu podelili največ tri priznanja za organizacije in tri za posameznike. Razpis bo vsaki dve leti. Priznanja so namenjena tistim organizacijam, ki za kakovost skrbijo načrtno, imajo za to posebej organizirane skupine za kakovost, načrte za razvoj kakovosti, redno presojo kakovost in se odzivajo na ugotovitve, se veliko učijo o tem, kako še bolj kakovostno opravljati delo, ipd. Pri posameznikih želimo s priznanji nagraditi tiste učitelje, strokovne delavce, vodje, direktorje in ravnatelje, ki dejavno sodelujejo v procesih presojanja in razvijanja kakovosti izobraževanja odraslih v lastni organizaciji, hkrati pa zavzeto skrbijo tudi za kakovost lastnega dela.

V tokratnih Novičkah objavljamo sklep o razpisu priznanj, v katerem so opredeljena merila, ki jih mora dosegati izobraževalna oziroma druga organizacija pri izobraževanju odraslih oziroma posameznik/posameznica, ki se želi potegovati za pridobitev priznanja. V razpisu boste našli še druge pomembne informacije, potrebne za pripravo predloga.

Prepričani smo, da je v Sloveniji kar nekaj izobraževalnih oziroma drugih organizacij, ki izobražujejo odrasle in veliko vlagajo v razvoj kakovosti, ter posameznikov/posameznic, ki bi lahko bili za zgled tudi drugim, ko gre za uspešno delo pri razvijanju kakovosti. Zato vabimo:

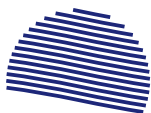
- vse izobraževalne oziroma druge organizacije, ki izobražujete odrasle, ter posameznike, ki menite, da veliko vlagate v razvoj kakovosti izobraževanja odraslih, da pripravite predlog in se prijavite na razpis;
- druge organizacije (izobraževalne organizacije, ministrstva, financerje, zavode za zaposlovanje, gospodarske zbornice, gospodarska podjetja itd.), ki poznate organizacijo oziroma posameznika/posameznico, za katerega/katere veste, da veliko vlaga v razvoj kakovosti, da prav tako pripravite vlogo za priznanje. Z vašimi predlogi boste pripomogli k temu, da bo dobro delo teh organizacij in posameznikov/posameznic prepoznano in priznано. S tem boste tudi pokazali, da cenite delo drugih, hkrati pa boste k podobnemu ravnanju spodbudili druge.

Tovrstni dobri zgledi, ki si bodo pridobili priznanje za izjemno in načrtno vlaganje v kakovost, lahko veliko pripomorejo h krepitvi in nadaljnjemu razvoju izobraževanja odraslih v Sloveniji.

Predlagatelji lahko **vloge oddate** v času od **16. septembra do 30. novembra 2006**. Svet Andragoškega centra Slovenije je za vodenje postopka pri izbiri dobitnikov in odločanje o vseh drugih vprašanih, povezanih s temi priznanji, imenoval 11-članski Odbor za podeljevanje priznanj, ki ga sestavljajo tako predstavniki ACS kot zunanji vidni strokovnjaki iz stroke in gospodarstva. Ta odbor bo prispele vloge obravnaval med 5. decembrom 2006 in 20. januarjem 2007. Izbranim organizacijam in posameznikom bodo priznanja podeljena na posebni slovesnosti v naslednjem letu.

Želimo vam veliko uspeha pri izboru za priznanje!

Mag. Tanja Možina (tanja.mozina@acs.si), ACS

Spletni pregled izobraževanja odraslih **Pregled ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji 2006/2007**

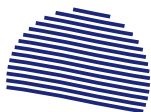
Na spletnih straneh Andragoškega centra Slovenije smo konec avgusta objavili Pregled ponudbe izobraževanja odraslih, ki ponuja odraslim številne informacije o možnostih izobraževanja in učenja v novem šolskem letu. Tudi letos je bil odziv izvajalcev velik, saj se v Pregledu predstavlja čez 300 raznovrstnih izvajalcev izobraževanja odraslih z več kot 6.200 izobraževalnimi programi. Prevladujejo zasebne organizacije in zasebne izobraževalne ustanove, srednje šole in enote za izobraževanje odraslih pri srednjih šolah, ljudske univerze, višje in visoke strokovne šole ter fakultete, našli pa boste tudi številne druge ustanove, kot so splošne knjižnice, muzeji in galerije, univerze za tretje življenjsko obdobje, društva in zveze društev in mnoge druge, ki ponujajo pestre in zanimive izobraževalne vsebine. V obsežni in vsebinsko bogati programski ponudbi je možno najti izobraževalne programe, ki vodijo k zvišanju izobrazbene ravni, omogočajo usposabljanje in spopolnjevanje za potrebe dela, ali pa pripomorejo k pridobivanju znanja za posameznikov celostni razvoj in izboljšanje kakovosti življenja v skupnostih. Za celovitejši vpogled v izobraževalno ponudbo smo Pregledu dodali še druge pomembne informacije o izobraževanju in učenju odraslih, središčih za samostojno učenje, borzah znanja, svetovalnih središčih ter centrih za informiranje in poklicno svetovanje, ki delujejo po Sloveniji.

Možnosti izobraževanja je torej veliko. Oglejte si spletno stran Pregleda ponudbe izobraževanja odraslih 2006/2007 (<http://www.acs.si/pregled/>) in med raznovrstnimi ponudniki izobraževanja odraslih poiščite tiste izobraževalne programe, ki ustrezajo vašim potrebam in željam.

Iskreno se zahvaljujemo vsem izvajalcem, ki so se odzvali našemu povabilu za predstavitev v Pregledu in s tem prispevali k večji informiranosti najširše javnosti o izobraževalnih možnostih.

V eni od naslednjih številčk Novičk vas bomo seznanili z opravljeno analizo zbranih podatkov.

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Središča za samostojno učenje

Rezultati in izkušnje s prenovljenima temeljnima programoma usposabljanja

V prejšnji številki smo predstavili ključne novosti v prenovljenih¹ programih temeljnega usposabljanja za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje, tokrat pa bomo predstavili nekaj ključnih rezultatov in kratko analizo izpeljave prenovljenih programov ter odzive udeležencev na novosti.

V letošnjem letu smo pripravili dve izvedbi prenovljenega Uvodnega seminarja in tri izvedbe programa *Svetovanje in mentorstvo*. Od 103 vključenih je usposabljanje v obeh programih skupaj uspešno zaključilo 93 udeležencev. Ob zaključku smo izpeljali obsežno evalvacijo. Večji delež odgovorov na vprašanja o izpeljavi, organizaciji in vsebini smo dobili s pomočjo vprašalnikov za udeležence, nekaj pomembnih odgovorov pa v skupinskih razgovorih ob zaključkih programov. Za *Uvodni seminar* smo vprašalnike poslali po pošti (vrnjenih je bilo približno dve tretjini izpolnjenih vprašalnikov), v programu *Svetovanje in mentorstvo* smo dobili odgovore od vseh, ki so se udeležili zaključnega srečanja (skoraj vsi). Rezultate povzemamo po 79 izpol-

¹ Oba programa temeljnega usposabljanja za središča za samostojno učenje («Uvodni seminar o postavitvi in vodenju središča za samostojno učenje» in «Svetovanje in mentorstvo pri organiziranem samostojnem učenju») smo v letu 2006 prenovili s pomočjo sredstev Evropskega socialnega sklada in ju odsej izvajamo v kombinaciji tradicionalnega (v učilnici) in e-učenja (na daljavo - v učnem okolju po internetu).

njenih vprašalnikih (24 za *Uvodni seminar* in 55 za *Svetovanje in mentorstvo*) ter zapisih evalvacijskih razgovorov ob zaključnih srečanjih v programu *Svetovanje in mentorstvo*.

Nekaj rezultatov

V obeh programih smo udeležence prosili, naj na lestvici od 1 do 4 (najvišja ocena) označijo **splošno oceno programa**. Rezultat – povprečna ocena 3,6 – ocenjujemo kot razmeroma visok. **Delo predavateljic** (srečanja v tradicionalni učilnici) in **mentoric** (usmerjanje v spletni učilnici) je v obeh programih ovrednoteno na lestvici med 1 in 6, pri čemer je 6 najvišja ocena. Delo mentoric v posameznih programih so udeleženci ocenili med 5,2 in 5,7, kar ponovno ocenjujemo kot zelo visoko. Zanimalo nas je tudi, kako udeleženci ocenjujejo **uporabnost oziroma ustreznost obravnavanih vsebin**; povprečna ocena na lestvici od 1 do 6 je bila 5,4. **Lastno sodelovanje v programu** so udeleženci ocenili s povprečno oceno 4,9 na lestvici od 1 do 6, kar je v primerjavi z drugimi ocenami programa nekoliko nižje, glede na uporabljeno lestvico pa še vedno razmeroma visoka. **Gradivo**, ki je bilo za to obliko izpeljave programov pripravljeno na novo, so udeleženci ovrednotili s povprečno oceno 5,5. **Metode in način dela** so udeleženci ovrednotili s povprečno oceno od 5,1 do 5,6 v posameznem programu in v posameznih oblikah (tradicionalna učilnica, spletna učilnica). **Prostor oziroma pogoje dela** so udeleženci ovrednotili s povprečno oceno 5,5 (za tradicionalno in spletno učilnico), prav tako tudi **organizacijo programa**. Vprašali smo jih še o **uporabnosti vsebin pri njihovem delu** in v obeh programih dobili enako povprečno oceno - 5,3.

K tem podatkom lahko dodamo še nekaj izjav udeležencev. Med odgovori na vprašanje, **kaj na usposabljanju je bilo za vas najbolj zanimivo**, najdemo zanimive odgovore, kot so: *biti v skupini, ki je bila tako raznolika po starostni in izobrazbeni strukturi; predavanje o mentorstvu, ki je kombinacija psihologije; oblikovanje skupin – imensko; učenje v virtualni učilnici, učenje od kolegov, branje in komentiranje prispevkov – super; vaje v parih; včasih pogledati na že znane stvari z drugega zornega kota; nov način dela; izmenjava izkušenj; prijetno druženje; spoznavanje ključnih kvalitet svetovalca; on-line učilnica in spoznavanje samega sebe; pozitivna energija; povratne informacije mentoric oziroma drugih udeležencev; delo v skupini, delo on-line, sproščeno vzdušje, konkretne naloge.*

Med **pozitivnimi izkušnjami s spletno učilnico** so udeleženci izpostavili tudi, da: *si v spletni učilnici sam, pa vendar v skupini; omogoča dobro komunikacijo; imaš čas za razmislek o tem, kaj boš napisal; posameznega udeleženca k aktivnosti motivira aktivnost drugih članov delovne skupine; omogoča povratne informacije in preglednost vsebine; posameznika spodbuja k aktivnosti; delo v skupinah omogoča dopolnjevanje razmislekov o določeni temi; si sam določaš čas in obseg učenja; so na enem*

mestu zbrane vse informacije, vsebina, naloge ipd.; omogoča, da si udeleženci usvajanje znanja prilagodijo lastnim željam in zmožnostim (čas, poglobljanje ...).

Kot zanimivost naj dodamo izjavo enega od udeležencev: *»On-line izobraževanje je nekaj novega, je razburljivo in zanimivo, pušča ti več svobode in nisi tako izpostavljen.«*

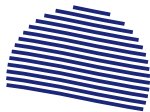
Na splošno ugotavljamo, da je tako vsebina kot organizacija in izvedbena oblika obeh programov visoko ocenjena, kar pomeni, da je pomembno nadaljevati s takim načinom izvajanja izobraževanj, vse dodatne predloge za izboljšanje, ki so nam jih posredovali udeleženci, pa v prihodnje upoštevati pri izvajanju programov. Za večino udeležencev usposabljanja, pri katerem smo izbrali obliko učenja po internetu, je bila to nova izkušnja, kar je vsekakor pomembna posodobitev; še pomembnejša je za strokovne sodelavce, ki opravljajo dejavnosti, kjer uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije in multimedijskih programov za učenje zavzema pomembno mesto usvajanja temeljnih veščin. Udeleženci so kot najbolj zanimiv izpostavili prav način dela, kjer smo del usposabljanja izpeljali v obliki tradicionalnega izobraževanja, del pa v obliki e-izobraževanja v spletni učilnici.

Pomembna ugotovitev iz izvedb obeh programov in zaporedja izpeljav je tudi njuna vsebinska povezanost oziroma nadgrajevanje. Udeleženci, ki so se najprej vključili v program Svetovanje in mentorstvo (zaradi terminov izpeljave jim je tako bolj ustrezalo), kasneje pa v Uvodni seminar, so tako najprej spoznavali področje organiziranega samostojnega učenja. Poudarili so, da so prepoznali primanjkljaj temeljnega znanja o področju oziroma dejavnosti, zato so v programu *Svetovanje in mentorstvo* težje napredovali.

S prenovi temeljnih programov strokovnega usposabljanja za opravljanje dejavnosti organiziranega samostojnega učenja v središčih po Sloveniji smo tako opravili pomemben premik pri organizaciji, načinu izpeljave in vsebini. Povratne informacije in ocene udeležencev so pomemben kazalec, da smo uspešno sledili zastavljenim ciljem prenove in jih tudi v celoti dosegli. Vse nadaljnje spremembe bomo dodajali glede na potrebe prakse in usmeritve razvoja.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli prispevali k taki podobi programov. Vsem skupaj nam je uspelo, da smo prehodili še eno pomembno pot učenja, izmenjave znanja in izkušenj.

Jasmina Orešnik (jasmina.oresnik@acs.si), ACS
Ema Perme (info@permeum.net), zunanja sodelavka ACS

Neformalno izobraževanje v Sloveniji v šolskih letih 2001/2002 do 2003/2004

Predstavitev raziskave o nadaljnem izobraževanju

Nadaljnje izobraževanje je v okviru Statističnega urada RS¹ edina samostojna raziskava, s katero popisujemo neformalno izobraževanje odraslih in odrasčajočih. Nekaj podatkov o tem zberemo tudi z Anketo o delovni sili, ki jo med drugim sestavljajo vprašanja o formalnem in neformalnem izobraževanju, ter z drugimi raziskavami (popis, Ad hoc modul o vseživljenjskem izobraževanju itd.). Raziskava temelji na popisu vseh izobraževalnih organizacij, ki izvajajo neformalno izobraževanje. Tu se srečamo s problemom, kako zagotoviti popoln zajem podatkov, saj organizacije, ki izvajajo neformalno izobraževanje, predvsem programe brez javne veljavnosti, niso dolžne evidentirati izvajanja programov pri strokovnih ustanovah, mnogo je takšnih, ki izobraževanje razpišejo, izvajajo pa ga ne, ker zanje nimajo dovolj prijav.

Če so bile še pred desetletjem glavne izvajalke vsega izobraževanja odraslih ljudske univerze, danes predstavljajo samo še desetino. V šolskih letih 2001/2002 in 2003/2004 je bilo med izvajalci nadaljnjega izobraževanja, ki so nam vrnili izpolnjene vprašalnike, največ specializiranih organizacij za izobraževanje odraslih (približno tretjina); približno toliko je bilo tudi šol za voznike (avtošol), vendar se prav število teh šol iz leta v leto najbolj spreminja.

Ne glede na število izvajalcev pa je število udeležencev in število programov izobraževanja vsako leto večje. V šolskem letu 2001/2002 je 341 izvajalcev nadaljnjega izobraževanja izpeljalo skoraj 20.000 programov izobraževanja, vanje pa je bilo vključenih več kot 250.000 udeležencev; v naslednjem šolskem letu se je v 22.000 programih izobraževalo 270.000 udeležencev, v letu 2003/2004 pa se je število udeležencev dvignilo na 326.000, število programov pa je ostalo enako.

S šolskim letom 2001/2002 smo spremenili kategorije znotraj javnoveljavnih programov in programov brez javne veljavnosti, o katerih zbiramo podatke. Javnoveljavni programi se delijo večinoma glede na potrebno predizobrazbo (osnovna šola, srednja šola, ni potrebna), programi brez javne veljavnosti pa glede na namen vključitve. V prejšnji delitvi delitev, na izobraževanje za potrebe dela oziroma za prosti čas smo kategorijo za potrebe dela razširili z različnimi podkategorijami (priprava na nacionalne poklicne kvalifikacije (v nadaljevanju NPK), na posamezne predmete mature, za

¹ Publikacija je objavljena na naslovu <http://www.stat.si/doc/statinf/09-si-030-0601.pdf>.

delovodske in poslovodske izpite itd.). Pokazalo se je, da je izobraževanja po postavljenih kategorijah zelo malo; prednjačijo tečaji in seminarji za potrebe dela.

V šolskih letih 2001/2002 in 2002/2003 je 70 % vseh udeležencev obiskovalo programe brez javne veljavnosti, 20 % javnoveljavne programe, 10 % pa jezikovne programe. V šolskem letu 2003/2004 se je delež vseh v nadaljnje izobraževanje vključenih prebivalcev zmanjšal na 13,7 %, povečal pa se je delež prebivalcev, vključenih v programe brez javne veljavnosti. Delež prebivalcev, vključenih v jezikovne programe, je ostal tak kot pretekli dve leti.

V šolskem letu 2001/2002 smo programe, ki nimajo javne veljavnosti, razdelili glede na namen, s katerim se udeleženci vključujejo vanje. Med temi izrazito izstopata dve kategoriji: največ udeležencev je bilo vključenih v strokovne programe za potrebe poklicnega dela, in sicer 70 % v šolskem letu 2001/2002, v šolskem letu 2003/2004 pa je delež teh udeležencev narasel že na več kot 83 %. Druga izstopajoča kategorija so bili programi za splošne potrebe in prosti čas. Med temi opažamo upadanje: v šolskem letu 2001/2002 jih je bilo skoraj 21 % med vsemi vpisanimi, v šolskem letu 2003/2004 pa že manj kot 15 % vseh udeležencev. V šolskem letu 2001/2002 se je močno povečalo število vpisanih v program priprav za nacionalne poklicne kvalifikacije, vendar je delež teh udeležencev v naslednjih dveh letih padel na pol odstotka.

V šolskem letu 2001/2002 so izvajalci jezikovnih tečajev izpeljali 3.794 jezikovnih programov, od tega eno tretjino javnoveljavnih in dve tretjini jezikovnih programov, ki niso bili javnoveljavni; udeležilo pa se jih je več kot 26.000 udeležencev. Podobno je bilo tudi naslednje leto. V šolskem letu 2003/2004 se je število teh tečajev še povečalo; za 17 % se je povečalo tudi število udeležencev. Med izpeljanimi programi je bilo več takih, ki niso bili javnoveljavni, povečalo pa se je tudi število javnoveljavnih jezikovnih programov. Najpopularnejši med jeziki so vsa leta angleški, nemški, italijanski, španski in francoski jezik.

Zbiranje podatkov na ravni ustanov nam sicer pove veliko o programih, ki jih izvajalci izvajajo, o opremljenosti in zaposlenih, na žalost pa nam ne povedo dosti o udeležencih izobraževanja. Pogosto se izvajalke sklicujejo na Zakon o tajnosti podatkov, ki jim ne dovoljuje kandidatov povprašati po podatkih, kot sta starost in izobrazba; pri nekaterih se evidence končajo že pri spolu udeležencev. Podatke o starosti in o izobrazbi zberemo le od četrtnine udeležencev.

Največ udeležencev, za katere smo imeli podatke o starosti, je bilo starih od 30 do 34 let (14,2 %), sledili so udeleženci v starostni skupini od 35 do 39 let (13,7 %) itd. Med udeleženci, za katere smo imeli podatke o izobrazbi, je bilo največ takih, ki so imeli srednjo splošno ali strokovno izobrazbo (43,7 %), sledili so udeleženci z višjo, visoko ali univerzitetno izobrazbo (25,6 %), najmanj je pa bilo takih, ki so imeli končano ali nedokončano osnovno šolo (7,8 %).

Nadaljnje izobraževanje odraslih in odraščajočih je potekalo le v tretjini slovenskih občin; med temi je bilo 20 % takih, ki so imele samo avtošolo. V opazovanih treh šolskih letih je bilo v Sloveniji v nadaljnje izobraževanje vključenih povprečno 22 % prebivalcev v starosti od 15 do 64 let. V dveh regijah je bil delež teh prebivalcev višji od slovenskega povprečja, v jugovzhodni Sloveniji (52 %) in osrednjeslovenski regiji (42 %); v preostalih regijah pa je bil ta delež nižji, in sicer so si sledile takole: podravska s 17 %, notranjsko-kraška, savinjska, koroška, gorenjska in goriška z 11 %, obalno-kraška z 10 %, pomurska z 8 %, spodnjeposavska s 5 % in zasavska z 2 %.

V mesecu oktobru bo na statističnem uradu potekala **pilotna raziskava** *Ankete o izobraževanju odraslih*, ki se pripravlja kot samostojna anketa, ki bo temeljila na vzorcu. Anketirane osebe, izbrane v vzorec, bodo podatke dajale samo za sebe. Pilotna raziskava bo potekala po telefonu. Glavna raziskava bo tekla v oktobru in novembru 2007. Od rezultatov pilotne ankete bo odvisno, ali bo potekala po telefonu ali z osebnim obiskom anketarjev. Glede na dane rezultate se bo raziskava izvajala vsaka tri leta in bo nadomestila nekatere obstoječe raziskave s področja izobraževanja.

Jadranka Tuš (jadranka.tus@gov.si), Statistični urad RS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2006

Povabilo na slovesnost 13. oktobra 2006 Nacionalno odprtje TVU 2006 tokrat prvič izven Ljubljane

Slovesno odprtje Tedna vseživljenjskega učenja (TVU) je vse od leta 1996 eden od osrednjih dogodkov festivala učenja na državni ravni. V prvem desetletju je prireditve snoval in izpeljal Andragoški center Slovenije, nacionalni koordinator projekta TVU, z letom 2006 pa vstopamo v obdobje, ko organizacijo - do neke mere pa tudi vsebino - odprtja prenašamo na lokalno raven.

Organizacijski odbor TVU v občini Jesenice že devet let pripravlja številne prireditve in dogodke, s katerimi spodbujamo in promoviramo pomen vseživljenjskega učenja tako za posameznika kot za širšo lokalno skupnost. Prav zato smo z veseljem sprejeli pobudo, da nacionalno odprtje TVU organiziramo na Jesenicah. Tako kot vsako leto bo tudi letos rdeča nit prireditve podelitev priznanj ACS za izjemne učne in strokovne dosežke, ki jo bomo prepletli s številnimi pisanimi nitmi odličnih učnih dosežkov, ki bi jih radi proslavili skupaj z vami.

Prav vsako leto smo se na osrednji prireditvi TVU v občini Jesenice trudili številne obiskovalce prepričati, da je učenje ne le pomembno, ampak tudi in predvsem zabavno. Prepričani smo, da nam je to uspelo, zato Vas prisrčno vabimo, da se nam pridružite na nacionalnem odprtju TVU 2006 v **petek, 13. oktobra, ob 11. uri v Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah**, in prepričali bomo tudi Vas.

Andragoški center Slovenije bo v ta namen organiziral avtobusni prevoz iz Ljubljane. Vse, ki se zanimate za tovrstni prevoz na Jesenice, prosimo, da to sporočite v tajništvo ACS (tel.: 01 5842 560) **najkasneje do petka, 6. oktobra 2006.**

Maja Radinovič Hajdič (univerza.jesenice@siol.net), LU Jesenice

S POTI

Zaključna konferenca Grundtvig projekta na Malti Uveljavljanje *Let Me Learn*¹ v Evropi

Z mislijo »Odstiranje želje po učenju: prepoznavanje edinstvene učne zveze« smo konec marca (23.-26. marec 2006) v letoviškem mestu Marsascala na Malti začeli zaključno konferenco partnerskih organizacij Grundtvig projekta *Let Me Learn* - LML².

Konferenco je odprl rektor Univerze na Malti, prof. Roger Ellul-Micallef, ki je hkrati tudi nosilec projekta. Med povabljenimi so bili nekateri pomembni gostje iz države gostiteljice: predstavnika malteškega Ministrstva za izobraževanje in Ministrstva za gospodarstvo, ameriški konzul, predstavniki nekaterih političnih strank ter drugi. Nam, Slovencem, so pripravili pravo presenečenje, saj nas je ob prihodu v konferenčno dvorano pozdravil častni konzul za Slovenijo, gospod Nicholas A. Baldacchino, ki vsako poletje obišče Slovenijo, saj je njegova soproga slovenskega rodu.

Program konference je bil naravnán k zaključevanju projekta: prikazali smo opravljeno delo in delili zadovoljstvo nad rezultati celotnega projekta in dosežki v posameznih državah. Hkrati je bila konferenca tudi zadnja priložnost za pridobivanje novega znanja: v program je bil vključen še zadnji del usposabljanja, ki ga je vodila ameriška strokovnjakinja, dr. Christine Johnston iz Univerze Rowan, avtorica filozofije LML.

Predstavniki posameznih držav so na konferenci predstavili različne možnosti uveljavljanja LML in uporabe inštrumentarija (Learning Connections Inventory - LCI). Malta ima med vsemi sodelujočimi državami najdaljšo tradicijo in največ izkušenj pri uveljavljanju LML in uporabi LCI v svetovalne namene pri učenju in pri ozaveščanju učiteljskega kadra ter drugih strokovnjakov, ki sodelujejo v procesih prenosa različnih znanj in spretnosti.

Slovenija je s svojimi rezultati prispevala pomemben del. Proces uveljavljanja LML in uporabe LCI smo začeli v svetovalni dejavnosti izobraževanja odraslih. Celoten potek uresničevanja slovenskega modela uvajanja LML procesa v okviru Grundtvig projekta je predstavila Maja Radinovič Hajdič; o značilnostih odraslih, ki zahajajo v svetovalna središča v Sloveniji, je spregovorila Marija Fermišek iz Ljudske univerze Jesenice;

¹ Let Me Learn je zaščiteno ime (blagovna znamka), zato ga ne prevajamo.

² Projekt smo predstavili v prejšnji številki Novičk na str. 10-11.

konkretne rezultate uporabe LCI pri odraslih, ki zahajajo v svetovalno središče, pa je predstavil *Alojz Sraka* iz Ljudske univerze Murska Sobota.

Pomembni zaključki o uporabi LCI v svetovalnem središču:

- ima značilnosti 'prijaznega' inštrumentarija; zagotavlja relativno hiter in dober vpogled v učne povezave in uporabo učnih vzorcev pri posamezniku;
- predstavlja dobro osnovo za nadaljnjo komunikacijo svetovalca z odraslim, ki je obiskal svetovalno središče;
- pomaga pri pripravi bolj kakovostnega izobraževalnega načrta;
- zagotavlja prepoznavanje pristopov, načinov in povezav, ki jih posameznik pri učenju uporablja, hkrati pa odkriva njegov osebni učni potencial;
- pomaga pri pripravah in ustrezni izpeljavi svetovalnega intervjuja.

Splošne ugotovitve uveljavljanja LML in uporabe LCI

Udeleženci konference, ki so sodelovali v procesu učenja in uveljavljanja LML, so ugotovili, da proces zahteva celostno obravnavo in ustrezno poglobljanje znanja vseh tistih, ki ga nameravajo uveljavljati, dobro poznavanje metakognitivnih procesov, predvsem pa predanost in prepričanje, da je učenje individualen ter spreminjajoč se proces, ki ga vedno znova razvijamo in nadgrajujemo. Rezultati dela v posameznih državah kažejo na ustrezno in dobro sprejemanje LCI in uporabnost rezultatov pri nadaljnjem usmerjanju učenja, spodbujanju tolerantnosti učiteljev ob razvijanju učenja in procesov učenja pri posameznikih. Udeleženci konference so poudarili, da je sprejemanje tovrstnega pogleda in upoštevanje pristopa nekoliko lažje uveljaviti v sredinah, ki so manj profesionalno obremenjene s teorijo pedagoškega dela, poučevanjem in izobraževalnim sistemom. *Dr. Jonstonova* je poudarila, da tudi v ZDA lažje sprejemajo filozofijo LML in uporabljajo LCI v procesih učenja in osebnega razvoja v umetniških in poslovnih šolah ter tehniških fakultetah. Enake izkušnje so predstavili tudi malteški in češki partnerji.

Direktni rezultati projekta za Slovenijo so:

- pridobljeni dve licenci za širjenje LML in izobraževanje za uporabo LCI;
- preveden inštrumentarij, ki je bil v času trajanja projekta tudi preizkušen;
- petnajst svetovalcev, ki pri svojem delu v svetovalnih središčih za odrasle (ISIO) uporabljajo LCI;
- pridobljena literatura in stalni kontakt z avtorico.

Konferenca je sledila svojemu izobraževalnemu cilju - nadgrajevanju znanja o uvajanju LML in uporabi dodatnih, novih pristopov za pomoč posamezniku pri odkrivanju lastnih načinov učenja. *Dr. Christine Jonston* je udeležencem konference prenesla znanje o alternativnih in izjemno kreativnih načinih, ki jih uporablja pri utrjevanju poznavanja

učnih vzorcev različnih ciljnih skupin: učiteljev, majhnih otrok, menedžerjev. Predvsem je bilo veliko prostora za ustvarjalnost in igrivost, sproščenost in sprejemanje drugačnosti, kar je vsekakor vodilo vseh sodobnih odkritij o učenju in spodbujanju procesov učenja.

Formalni del konference se je zaključil s podelitvijo desetih licenc. Prejeli so jo vsi, ki so v državah partnericah speljali proces uveljavljanja LML in uporabe LCI. V Sloveniji imamo tako dve strokovnjakinji s pridobljeno licenco LML.

Udeleženci konference smo imeli veliko priložnosti za spontanost in domačnost. Delovna vnema in želja po izmenjavi izkušenj, različnih vtisov in medkulturnih razlik sta v vseh treh dneh zaradi prizadevnosti organizatorjev konference naraščali. Ob uradnem konferenčnem programu, kjer smo se tudi učili, smo si ogledali kar dobršen del otoške državnice, ki je znana po posebnem redu viteзов, elektronski industriji, tekstilu, izjemno prijaznih ljudeh ter dvojezičnosti, ki jo kje drugje težko srečamo kot nekaj tako samo po sebi umevnega. Tudi kulinarčnih užitkov je bilo na pretek, še posebej pa so nas očarale malteške sladice.

Emma Perme (info@permeum.net), zunanja sodelavka ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Usposabljanje za življenjsko uspešnost E-učenje v programih UŽU-MI

V izobraževalni organizaciji Inter-es že več let izvajamo program *Usposabljanje za življenjsko uspešnost - Most do izobrazbe (UŽU-MI)*. Trudimo se, da so naši udeleženci s programom kar najbolj zadovoljni in da na ustvarjalen način uresničujemo cilje programa.

Do sedaj so naši udeleženci pokazali veliko veselja in motiviranosti pri vsaki dejavnosti, ki je vključevala računalnik. To nam je porodilo idejo, da razvijemo e-tečaje, namenjene prav tej ciljni skupini.

V spomladanski skupini UŽU-MI so se naši udeleženci prvič vključili v izbrane e-tečaje. Tečaji vsebujejo veliko interaktivnih elementov, vaj in testov, ki spodbujajo dejavnost udeleženca in v celoti nadomestijo učne liste. Udeleženci imajo možnost, da si posamezne učne vsebine natisnejo. E-tečaji so razdeljeni na večje število učnih enot, ki jih je možno predelati v krajšem času. Gradivo je pripravljeno po načelu informacija - akcija. Najprej torej predstavimo določeno vsebino, takoj zatem pa načrtujemo dejavnost. Udeleženec na ta način takoj dobi povratno informacijo o razumevanju predelane vsebine.

Pokazalo se je, da so bili naši udeleženci med tečajem zelo zbrani, spremljali in upoštevali so navodila, ki so jih dobili, in pokazali veliko samostojnosti pri učenju. Tudi rezultati neformalnih testov, ki so jih izpolnjevali po končani učni enoti, so bili zelo dobri. Ob koncu so izpolnili anketo o tem, kako so bili zadovoljni s posameznim e-tečajem. Rezultati so pokazali, da so s tečaji zelo zadovoljni in - kar je zelo pomembno - da jim je tak način učenja všeč.

Z ustrežno vključitvijo e-učenja v UŽU-MI lahko nadomestimo določene vsebine, udeleženci so dejavni, motivirani in navajajo se na samostojno učenje. Izkazalo se je, da vsebine, ki udeležence ponavadi manj pritegnejo, postanejo v obliki e-tečajev zanje bolj privlačne. Po odzivu spomladanske skupine UŽU-MI sklepamo, da je bil naš prvi poizkus uvajanja e-učenja v program zelo uspešen, kar nam daje osnovo za tovrstna prizadevanja tudi v prihodnje.

Janja Juteršek (janja@inter-es.si), Inter-es, d.o.o.

PRIPRAVLJAMO/PRIPRAVLJAJO

Andragoški center Slovenije Vabilo na petkovo izobraževalno srečanje

Vse, ki se ukvarjate s poučevanjem osnov računalništva pri delu z odraslimi, in tiste, ki vas to področje zanima, vabimo na petkovo srečanje z naslovom **e-Uporabnik - računalnik in internet za vsakogar**, ki bo **v petek, 6. oktobra 2006**, ob 9.00 v seminarski sobi Andragoškega centra Slovenije, Šmartinska 134 a.

Program e-Uporabnik je bil razvit v projektu *Leonardo da Vinci: PADD Pedagogy Adressing Digital Divide*, v katerem so poleg podjetja KADIS, Kadrovsko izobraževalni inženiring, d.o.o. iz Slovenije, sodelovale še organizacije iz štirih evropskih držav - Grčije, Irske, Italije in Velike Britanije.

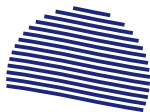
Predstavljeni izobraževalni program je namenjen vsem, ki se želijo naučiti praktične uporabe računalnika. Predstavlja nov način poučevanja in učenja osnovnih spretnosti za uporabo računalnika v vsakdanje namene (kot so, na primer, nakupovanje, rezervacija vstopnic, iskanje zaposlitve, iskanje kuharskih receptov, bančne storitve, uporaba e-pošte itd.). Zasnovan je tako, da omogoča optimalno prilagajanje potrebam in željam udeležencev. Učenje poteka na zabaven način, v sproščenem in neformalnem okolju. Primeren je za vse, ne glede na predhodne znanje, izkušnje, starost ali izobrazbo. Za izvajanje programa inštruktor ne potrebuje formalne računalniške izobrazbe ali dodatnega znanja iz računalništva.

Program je podprt tudi z gradivi, in sicer Priročnikom za inštruktorje, Učnim priročnikom za udeležence, Delovnim zvezkom za udeležence, Evalvacijskim vprašalnikom za udeležence in Evalvacijskim vprašalnikom za inštruktorje. Poleg gradiv za udeležence in inštruktorje, ki bodo brezplačno dostopna na spletni strani, so na voljo tudi dodatne vaje in viri.

Program bo predstavila vodja projekta, Barbara Babnik, iz podjetja Kadis, d.o.o., ki bo z vami delila tudi svoje izkušnje.

Srečanje bo trajalo približno eno uro. Prosimo, da udeležbo na srečanju potrdite najkasneje en dan pred predstavitvijo Zdenki Birman Forjanič (tel.: 01 5842 571, faks: 01 5842 550 ali po elektronski pošti).

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Andragoški center Slovenije

Vabilo na usposabljanje **Osební izobraževalni načrt**

Organizatorje in vodje izobraževanja, učitelje, mentorje, svetovalce, izvajalce Programa 10.000+ ter pedagoške in andragoške delavce iz izobraževalnih organizacij, ki se ukvarjate z izobraževanjem odraslih in mladine, vabimo na tridnevno izobraževanje **Osební izobraževalni načrt**, ki bo **24. in 25. oktobra 2006** (1. del) ter **23. novembra 2006** (2. del) na Andragoškem centru Slovenije, Šmartinska 134a v Ljubljani. Program traja 24 ur in je organiziran v treh tematskih sklopih.

Spoznali boste:

- pomen osebnega izobraževalnega načrta z vidika temeljnih značilnosti in posebnosti odraslih v izobraževanju, razvoja družbe in izobraževalnih sistemov;
- načine za spodbujanje in pomoč odraslim pri nastajanju in spremljanju osebnih izobraževalnih načrtov;
- vlogo učitelja in drugih izobraževalcev odraslih pri tem; različne sheme za osebno načrtovanje, spremljanje in vrednotenje izobraževanja.

Obravnavane bodo naslednje teme:

- Opredelitev osebnega izobraževalnega načrta z vidika uporabnikov in umeščenosti v izobraževalni kurikulum,
- Vsebina, oblike in nastajanje osebnih izobraževalnih načrtov,
- Oblikovanje osebnega izobraževalnega načrta kot odnos med učečim in izobraževalcem,
- Vpeljevanje osebnih izobraževalnih načrtov v prakso izobraževalnih organizacij,
- Zaključek in ovrednotenje programa.

Izobraževanje bo vodila *Natalija Žalec*, specialistka andragogike z Andragoškega centra Slovenije. Je soavtorica javnega programa Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM) in utemeljiteljica projektnega učenja v tem programu. Pripravlja in izvaja tudi delavnice o projektne učenju za različne skupine izobraževalcev. Pri svojem delu preučuje in v praksi razvija različne oblike projektnega učenja za odrasle, med njimi tudi individualne učne projekte.

Delo bo potekalo v obliki delavnic kot kombinacija predavanj, samostojnega in skupinskega dela, igre vlog in razprave. Dve delavnici sta namenjeni uvodnemu usposabljanju in načrtovanju vpeljevanja osebnih izobraževalnih načrtov v prakso, ena pa je namenjena plenarni predstavitvi in skupnemu razmišljanju ob seminarskih nalogah, ki jih bodo udeleženci pripravili in ovrednotili v organizaciji, kjer so zaposleni.

Pri delu bodo udeleženci potrebovali tudi priročnik *Osebni izobraževalni načrt*, ki stane 4.991 SIT oziroma 20,83 € (DDV vključen).

Udeleženci končajo program, ko uspešno opravijo projekt. Uspešno zaključen program prinaša 1,5 točke, udeleženci dobijo potrdilo Ministrstva za šolstvo in šport.

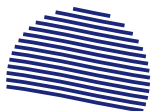
Za udeležence iz organizacij, vključenih v Program 10.000+, je udeležba brezplačna, za druge udeležence je kotizacija 49.000 SIT oziroma 204,47 € (+ DDV).

Podroben opis programa in prijavnico najdete na spletni strani <http://www.izobrazevanje.acs.si/temeljno>, lahko pa vam ju pošljemo tudi po pošti.

Vaše prijave pričakujemo najkasneje do **srede, 11. oktobra 2006**, na naslov: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, Ljubljana, ali po faksu: 01 5842 550.

Podrobnejše informacije dobite pri Zdenki Birman Forjanič (tel.: 01 5842 571).

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Andragoški center Slovenije

Vabilo na usposabljanje *Motivacija odraslih za učenje*

Vse izvajalce, vključene v Program 10.000+, učitelje, organizatorje izobraževanja in svetovalce iz različnih izobraževalnih organizacij, svetovalce v lokalno-informativnih svetovalnih središčih, mentorje PUM ter vse, ki se ukvarjate z izobraževanjem odraslih, vabimo na izobraževanje ***Motivacija odraslih za učenje***, ki ga pripravljamo **15. in 16. novembra 2006**, med 9. in 16. uro v prostorih Andragoškega centra Slovenije, Šmartinska 134a, Ljubljana.

Med drugim boste spoznali pomen motivacije za učno uspešnost, temeljne motivacijske dejavnike, značilnosti notranje in zunanje motivacije, vpliv pričakovanj in ciljev na učno motivacijo ter vlogo učitelja/svetovalca pri spodbujanju motivacije. Izobraževanje bo vodil mag. Marko Radovan, sodelavec Andragoškega centra Slovenije, strokovnjak na področjih motivacije, metodologije in pismenosti.

Uspešno zaključen program prinaša 1 točko, udeleženci dobijo potrdilo Ministrstva za šolstvo in šport.

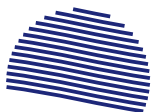
Za udeležence iz organizacij, vključenih v Program 10.000+, je udeležba **brezplačna**, za druge udeležence je **kotizacija 35.000 SIT** oziroma 146,05 € (+ DDV).

Podroben opis programa in prijavnico najdete na spletni strani <http://www.izobrazevanje.acs.si/temeljno>, lahko pa vam ju pošljemo tudi po pošti.

Vaše **prijave** pričakujemo **najkasneje do srede, 25. oktobra 2006**, na naslov: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, Ljubljana, ali po faksu: 01 5842 550.

Podrobnejše informacije dobite pri Zdenki Birman Forjanič (tel.: 01 5842 571).

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Tečaj, namenjen učiteljem angleščine **CELTA odslej tudi v Sloveniji**

Izobraževanje profesorjev tujih jezikov se takrat, ko si pridobijo diplomu, še zdaleč ne zaključi. Tako kot v vseh drugih poklicih se morajo tudi profesorji izobraževati, saj se metode poučevanja nenehno spreminjajo in tudi jezik je živa stvar, ki se razvija.

Ena izmed svetovno priznanih ustanov za spopolnjevanje profesorjev angleškega jezika je Univerza Cambridge (University of Cambridge), njihov program pa CELTA (Cambridge Certificate in English Language Teaching to Adults). Na svetovnem zemljevidu, kjer je 290 pooblaščenih centrov, ki smejo izvajati tečaj CELTA po strogo določenih kriterijih in s trenerji z veljavno licenco, je od avgusta letos med 55 državami tudi Slovenija. Jezikovni center Mint International House Ljubljana je prvi in edini pooblaščen center Univerze Cambridge za opravljanje tečajev CELTA v Sloveniji, namenjenih spopolnjevanju učiteljev angleščine. To ni samo pridobitev in priznanje za trdo delo izvajalcu, Jezikovnemu centru Mint International House, to je pridobitev za Slovenijo, saj so se prve izpeljave tečaja (od 28. avgusta do 22. septembra) udeležili ob štirih slovenskih tudi štirje tuji učitelji, ki bodo tako spoznali našo deželo in - če jim bo všeč - o tem pripovedovali svojim znancem, tečajnikom, prijateljem.

Po uspešno opravljenem intenzivnem tečaju bodo učitelji pridobili mednarodno priznani certifikat za poučevanje angleščine za odrasle, ki omogoča delo v jezikovnih šolah višjega kakovostnega in cenovnega razreda širom po svetu. Znanje, ki ga učitelji

pridobijo, je nadvse dobrodošlo tudi v javnem šolstvu, na kar v svetu kaže rast zanimanja učiteljev, ki formalno ne potrebujejo CELTE.

Tečaj CELTA je namenjen učiteljem začetnikom, izkušenim učiteljem, ki bi radi spoznali nove, v prakso in komunikacijo usmerjene metode in dejavnosti, ter *native speakerjem*, ki imajo primarno drugo izobrazbo, a bi radi začeli s poučevanjem.

Seminarji, delavnice in opazovanja izkušenih učiteljev – trenerjev predstavlja približno pol tečaja, praktično delo v razredu pa drugo polovico. Delo se odvija v malih skupinah. Vsak kandidat poučuje vsaj 6 ur na različnih ravneh zahtevnosti. Učna praksa vključuje vodeno pripravo, analizo, povratno informacijo in individualne razgovore s trenerjem o napredovanju. Priprave in naloge vključujejo tudi pisne izdelke.

Tečaj omogoča kandidatom:

- da se dodobra seznanijo s principi učinkovitega učenja,
- usvojijo vrsto praktičnih spretnosti za pouk odraslih,
- demonstracijo njihove sposobnosti, da učijo v kontekstu in za resnične življenjske situacije.

Po uspešno zaključenem tečaju lahko začnejo učiti angleščino kot tuj jezik kjerkoli po svetu.

Tečaj sledi učnemu načrtu CELTE. Udeleženci vadijo tehnike poučevanja pri rednih urah pouka. Naj navedemo vsebino tečaja:

- splošni principi in tehnike poučevanja in učenja tujega jezika;
- jezik: oblika, funkcija, pomen in fonetika;
- poučevanje in učenje spretnosti govora, branja, poslušanja in pisanja;
- tehnike v razredu: predstavitev, vaja, preverjanje naučenega, analiza napak, popraviljanje, obvladovanje razreda, delo v skupinah in v paru;
- priprave: načrtovanje ure, tečaja, urnika;
- različni stili učenja in poučevanja odraslih, motivacija odraslih;
- drugi faktorji, ki vplivajo na učenje;
- evalvacija, uporaba dodatnih materialov in načini prilagajanja avtentičnih materialov za uporabo v razredu;
- poklicni razvoj in ocena lastnih slabih in dobrih strani ter priprava na učiteljski poklic in razvoj kolegialnosti.

Tečaj poteka v strnjeni obliki en mesec, pet dni v tednu, od osem do deset ur dnevno. Je zelo intenzivna, naporna, a nadvse koristna in praktična izkušnja za vse, ki se ga udeležijo. Na Mint International House Ljubljana bodo v bodoče ponudili enak tečaj tudi v modulski obliki, kar pomeni, da bo potekal dvakrat tedensko (petek popoldan in sobota, in sicer dvanajst tednov), kar omogoča učiteljem, da med tednom nemoteno poučujejo, ob koncu tedna pa se izobražujejo. Več informacij o terminih najdete na http://www.mint.si/jezikovna_sola/index.jsp.

S tem, ko je Ljubljana oziroma Slovenija pridobila center za usposabljanje učiteljev, je postala CELTA dostopnejša tudi slovenskim učiteljem, ki so morali doslej po omenjeni certifikat v nam najbližje centre v Milano, Budimpešto ali v Prago.

Mojca Hergouth Koletič (mojca@mint.si), Mint International House Ljubljana

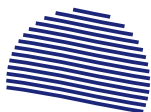

POSVETI, KONFERENCE

World of Learning Conference and Exhibition (Svet učenja: konferenca in razstava)

Birmingham, Velika Britanija, 14. in 15. november 2006

Dodatne informacije so na voljo na spletni strani: <http://www.learnevents.com/index.php>.

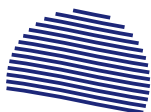
IST 2006

Strategies for Leadership (Strategije za vodenje)

Helsinki, Finska, 21. do 23. november 2006

Informacije o dogodku najdete na spletnih straneh:

http://europa.eu.int/information_society/istevent/2006/index_en.htm

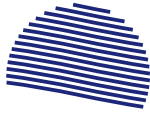
EADTU's¹ Annual Conference 2006

(Letna konferenca Evropskega združenja univerz, ki poučujejo na daljavo 2006)

Tallinn, Estonija, 23. in 24. november 2006

Informacije o konferenci je mogoče dobiti po telefonu: + 31 45 5762 214, po faksu: + 31 45 5741 473, na elektronskem naslovu: secretariat@eadtu.nl in na spletni strani <http://www.eadtu.nl/conference-2006/>.

¹ European Association for Distance Teaching Universities - EADTU

IADIS CELDA 2006

**Conference on Cognition and Exploratory Learning in Digital Age
(Konferenca o spoznavanju in raziskovalnem učenju v digitalni
dobi)**

Barcelona, Španija, 8. do 10. december 2006

Več o mednarodni konferenci lahko preberete na spletni strani:
<http://www.iadis.org/celda2006/>.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Bralcem Novičk sporočamo, da bo knjižnica ACS odprta za obiskovalce v sredo in petek od 10. - 12. ure ter v ponedeljek in četrtek od 14. - 16. ure. Vabljeni!

INTERNATIONAL Conference Education and Peace (2005 ; Belgrade)

Education and peace - international experiences and approaches : proceedings ... / International Conference Education and Peace, November 11th-13th 2004, Belgrade ; (editors: Jens Peder Lomsdalen, Katarina Popović). - Belgrade : Adult Education Society: Institut für Internationale Zusammenarbeit des Deutschen Volkshochschulverbandes (IIZ/DVV), cop. 2005. - III, 204 str. : ilustr. ; 25 cm

LINDSAY, Amanda

Developing literacy : supporting achievement / Amanda Lindsay and Judith Gawn. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education = NIACE, 2005. - 57 str. : ilustr. ; 21 cm. - (NIACE Lifelines in adult learning ; 18)

ULE, Mirjana

Psihologija komuniciranja / Mirjana Ule ; (znanstveni sodelavec pri knjigi Andrej Ule). - Ljubljana : Fakulteta za družbene vede, 2005. - 448 str. : ilustr. ; 24 cm. - (Knjižna zbirka Psihologija vsakdanjega življenja)

ZORIČ-Venuti, Metka

Načrtovanje in priprava gradiv za e-izobraževanje [Elektronski vir] / Metka Zorič Venuti, Matjaž Debevč. - V Mariboru : Univerza, 2005. - 1 optični disk (CD-ROM)

BAIDAK, Nathalie

Content and language integrated learning (CLIL) at school in Europe / (authors: Nathalie Baidak, María Luisa García Mínguez, Stéphanie Oberheidt). - Brussels : Eurydice, cop. 2006. - 78 str. : ilustr. ; 27 cm. - (Eurydice survey). Dostopno tudi na: <http://www.eurydice.org/Documents/CLIL/en/FrameSet>.

BRENK, Erika

Ponudba izobraževanja in učenja odraslih v Sloveniji : izvajalci in programi 2005/2006 : poročilo in analiza / poročilo zapisala Erika Brenk. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2006. - 40 str. : graf. prikazi, tabele ; 30 cm

ADULT learning and institutions of higher education : improving the conditions and quality of adult learning : report on the workshop held at the CONFINTEA V Mid-term Review Conference, Bangkok, Thailand, September 2003 / edited by Werner Mauch. - Hamburg : Unesco Institute for Education, cop. 2005. - 19 str. ; 30 cm

ADULT learning and poverty reduction : report on the workshop held at the CONFINTEA Mid-term Review Conference, Bangkok, Thailand, September 2003 / edited by Julia Preece and Madhu Singh. - Hamburg : Unesco Institute for Education = UIE, 2005. - 47 str. ; 30 cm : tabele, graf. prikazi

ADULT learning and the changing world of work : report on the workshop held at the CONFINTEA Mid-term Review Conference, Bangkok, Thailand, September 2003 / edited by Rupert Maclean and Madhu Singh. - Hamburg : Unesco Institute for Education = UIE, cop. 2005. - III, 67 str. ; 30 cm

CVETEK, Slavko

Poučevanje kot profesija, učitelj kot profesionalec / Slavko Cvetek. - Radovljica : Didakta, 2005. - 269 str. : ilustr. ; 21 cm

EUROPEAN Union-supported educational research 1995-2003 : briefing papers for policy makers / editor Angelos S. Agalianos. - Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, cop. 2003. - 201 str. ; 30 cm. Dostopno tudi na: http://www.e-education-europe.org/fr/rubriques/ongoing/pdf/doc_1.pdf.

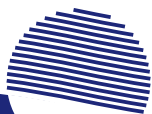
FITZ, John

Educational policy and social reproduction : class inscription and symbolic control / John Fitz, Brian Davies and John Evans. - London ; New York : Routledge, 2006. - VIII, 157 str. : ilustr. ; 25 cm

KRISTANČIČ, Azra

Nova podoba staranja - siva revolucija / Azra Kristančič ; (s prispevki so sodelovali) Marjan Sedmak, (Angelca Žiberna ; prevod povzetkov v angl. Anne-Marie Yazbeck, prevod prispevkov A. Žiberne in M. Sedmak-a v angl. Nives Ograjenšek ; (izdajatelj) Združenje svetovalnih delavcev Slovenije (in Zveza društev upokoјencev Slovenije). - Ljubljana : Združenje svetovalnih delavcev Slovenije : AA Inserco, svetovalna družba, 2005. - 222 str. : ilustr. ; 25 cm

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Programoteka

javnoveljavnih izobraževalnih programov za odrasle

www.acs.si/programoteka

Objavljamo javnoveljavne izobraževalne programe, ki so

* oblikovani izključno za odrasle

* na novo oblikovani v skladu z veljavno šolsko zakonodajo ali jim je bila v skladu z novo zakonodajo podaljšana veljavnost

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

2006

16. - 22. 10. 2006

Deset let za Slovenijo, učečo se deželo
<http://tvu.acs.si>

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH V SLOVENIJI IZVAJALCI IN PROGRAMI 2006/2007

pregled več tisoč izobraževalnih programov in številnih organizacij po vsej Sloveniji

- Na spletni strani: www.acs.si/pregled

<http://izobrazevanje.acs.si>

IZOBRAŽEVALNA PONUDBA ACS

Objavljamo izobraževalne programe, ki jih za izobraževalce odraslih izvajamo v šolskem letu 2006/2007

- izobraževalni programi
- strokovna, informativna in izobraževalna srečanja
- aktualna izobraževanja ACS

na spletni strani **www.acs.si**

* za tiste, ki se želite izobraževati

* in za tiste, ki sami izobražujete

svetovalni kotiček ACS

ANDRAGOŠKI CENTER SLOVENIJE
Odbor ACS za podeljevanje priznanj
za izjemno prizadevanje pri razvijanju
kakovosti v izobraževanju odraslih

PONUĐIMO
ODRASLIM
KAKOVOSTNO
IZOBRAŽEVANJE

Odbor ACS za podeljevanje priznanj za izjemno prizadevanje pri razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih je na svoji **1. seji dne 11. julija 2006** po 9. in 15. členu Pravilnika o podeljevanju priznanj Andragoškega centra Slovenije za izjemno prizadevanje pri razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih sprejel

SKLEP O OBJAVI RAZPISA PRIZNANJ ANDRAGOŠKEGA CENTRA SLOVENIJE ZA IZJEMNO PRIZADEVANJE PRI RAZVIJANJU KAKOVOSTI V IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH

•

Andragoški center Slovenije podeljuje priznanja za izjemno prizadevanje pri razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih

- a) **izobraževalnim in drugim organizacijam, ki izobražujejo odrasle** ter izjemno skrbijo za načrtno in celostno razvijanje kakovosti,
- b) **posameznikom/posameznicam**, ki v svojem delovnem okolju izjemno uspešno spodbujajo razvijanje kakovosti v izobraževanju odraslih in se odlikujejo pri dejavnostih, namenjenih nenehnemu razvoju tega področja.

Priznanje ACS za razvijanje kakovosti prejme **izobraževalna ali druga organizacija**, ki dosegata vsa naslednja merila:

1. ima izoblikovano vizijo, poslanstvo in vrednote, ter jih tudi uveljavlja v javni rabi (na primer na spletni strani in/ali v zgibankah, drugem gradivu ipd.);
2. ima skupino za kakovost, ki usklajuje presojanje in razvijanje kakovosti izobraževanja odraslih;
3. je v zadnjih dveh šolskih letih (to je v šolskem letu 2004/05 in šolskem letu 2005/06) vsaj enkrat izpeljala samoevalvacijo po modelu POKI (Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje) ali po kakšnem drugem modelu, ki ima vsaj te natančno določene faze: načrtovanje samoevalvacije, izpeljava samoevalvacije, presojanje kakovosti in vpeljava izboljšav;
4. je v zadnjih dveh šolskih letih (to je v šolskem letu 2004/05 in šolskem letu 2005/06) vsaj enkrat pripravila pisno samoevalvacijsko poročilo, ki so ga obravnavali tudi v kolektivu;
5. je v zadnjih dveh šolskih letih (to je v šolskem letu 2004/05 in šolskem letu 2005/06) vsaj enkrat pripravila pisni načrt izboljševanja kakovosti in na njegovi podlagi vpeljala vsaj pet raznovrstnih izboljšav;

6. ima v svojih letnih načrtih za zadnji dve šolski leti (to je v šolskem letu 2004/05 in šolskem letu 2005/06) poglavje o kakovosti;
7. je izpeljala v zadnjih dveh šolskih letih (to je v šolskem letu 2004/05 in šolskem letu 2005/06) na andragoškem zboru vsaj enkrat na leto razpravo o kakovosti v izobraževanju odraslih;
8. je v zadnjih dveh šolskih letih (to je v šolskem letu 2004/05 in šolskem letu 2005/06) vsaj enkrat v enem od sredstev javnega obveščanja predstavila svoja prizadevanja za razvijanje kakovosti;
9. uporabnikom nenehno omogoča, da anonimno sporočajo pohvale, predloge in pritožbe v zvezi s ponujenimi storitvami (poseben nabiralnik, knjiga pohval in pritožb, spletna možnost ipd.), pri tem pa se ne upošteva anketiranje, opredeljeno v merilu 10;
10. ima vpeljana anketiranje vseh vpisanih udeležencev izobraževalnih programov, ki jih izpeljuje, ter vpeljane načine za analizo dosežkov in ukrepanje na njihovi podlagi;
11. vsakemu učitelju in strokovnemu delavcu, ki sodeluje v izpeljavi izobraževanja odraslih vsaj 200 ur letno, omogoči letno vsaj 16-urno izobraževanje, povezano z razvijanjem kakovosti;
12. je v zadnjih dveh šolskih letih (to je v šolskem letu 2004/05 in šolskem letu 2005/06) vsaj enkrat opravila načrten pogovor z delodajalci in dejavniki razvoja v lokalnem okolju o kakovosti svojega dela in ustreznosti programske usmeritve glede na potrebe.

•

Priznanje ACS za razvijanje kakovosti **prejme posameznik/posameznica, ki dosega vsaj 7 od naslednjih meril.** To pomeni da:

1. je (bil/a) najmanj dve šolski leti aktivni/a član/ica formalne ali neformalne skupine za kakovost v izobraževalni ali drugi organizaciji, ki izobražuje odrasle;
2. je v zadnjih dveh šolskih letih (to je v šolskem letu 2004/05 in šolskem letu 2005/06) sodeloval/a v najmanj eni organizirani dejavnosti, ki je potekala v organizaciji, in je bila namenjena presojanju kakovosti v izobraževanju odraslih, ter bil/a pri tem izjemno uspešen/na;
3. je v zadnjih dveh šolskih letih (to je v šolskem letu 2004/05 in šolskem letu 2005/06) aktivno sodeloval/a v najmanj eni organizirani dejavnosti, ki je potekala v organizaciji, in je bila namenjena izboljševanju, razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih, ter bil/a pri tem izjemno uspešen/na;
4. je avtor/ica ali soavtor/ica instrumentov za presojanje kakovosti, ki se uporabljajo v izobraževalni organizaciji, v kateri je zaposlen/a ali z njo sodeluje;
5. je avtor/ica ali soavtor/ica besedila samoevalvacijskega poročila v izobraževalni organizaciji, v kateri je zaposlen/a ali z njo sodeluje,
6. je bil/a izjemno uspešen/na pri promociji kakovosti v izobraževalni organizaciji, v kateri je zaposlen/a ali s katero sodeluje;

7. je avtor/ica ali soavtor/ica vsaj enega besedila, objavljenega v zadnjih dveh šolskih letih (2004/05 in 2005/06) v sredstvih javnega obveščanja ali strokovnih revijah o kakovosti v izobraževanju odraslih;
8. lahko prikaže načrtno spremljanje svojega dela, analiziranje tako dobljenih dosežkov in vpeljavo potrebnih izboljšav;
9. je v zadnjih dveh šolskih letih (2004/05 in 2005/06) sodeloval/a pri panožnem, regionalnem, nacionalnem ali mednarodnem projektu, namenjenem razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih in bil/a pri tem izjemno uspešen/na.

•

Podrobnejša merila, ki se upoštevajo pri presoji predlogov, so prijaviteljem na voljo v razpisni dokumentaciji.

•

Podeljena bodo največ **3 priznanja izobraževalnim in drugim organizacijam**, ki izobražujejo odrasle, in največ **3 priznanja posameznikom/posameznicam**.

•

Predlog za podelitev priznanja ACS za razvijanje kakovosti lahko podajo posamezniki – polnoletni državljani Republike Slovenije, polnoletni tuji državljani, izobraževalne ali druge organizacije, javni zavodi, podjetja, državni organi, zbornice, društva, združenja in drugi.

Posamezniki lahko predložijo več predlogov. Za priznanje ACS za razvijanje kakovosti lahko predlagajo posameznika ali izobraževalno organizacijo ali drugo organizacijo, ki izobražuje odrasle, lahko pa predlagajo tudi sebe.

Izobraževalna ali druga organizacija, ki izobražuje odrasle, lahko predloži več predlogov. Za priznanje ACS za razvijanje kakovosti lahko predlaga posameznika, zaposlenega v njej, ali zunanjega sodelavca, ali koga, ki z njo ni povezan. Predlaga lahko tudi drugo izobraževalno organizacijo ali organizacijo, ki izobražuje odrasle, pa tudi sebe.

Druge organizacije, drugi javni zavodi, podjetja, državni organi, zbornice, društva, združenja in drugi lahko predlagajo za to priznanje enega ali več posameznikov/nic ali eno ali več izobraževalnih ali drugih organizacij, ki izobražujejo odrasle.

•

Predlagatelji vložijo pisne predloge na predpisanih obrazcih, ki so vsem zainteresiranim na voljo v tajništvu ACS in na spletni strani <http://poki.acs.si/priznanja/>.

Izpolnjenim obrazcem morajo prijavitelji priložiti obvezne priloge, ki so navedene v obrazcih.

•

Če posamezen predlagatelj predlaga več posameznikov ali organizacij, naj vsak predlog poda v posebni kuverti.

•

Odbor ACS za podeljevanje priznanj za izjemno prizadevanje pri razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih vabi predlagatelje, da **vloge oddajo najpozneje do 30. 11. 2006** (velja poštni žig na kuverti s tem datumom) na naslov: Andragoški center Slovenije, Ljubljana, Šmartinska 134a v zaprti kuverti z naslovom pošiljatelja in napisom: »Ne odpiraj, vloga za priznanje za kakovost« oziroma jih prinesejo na gornji naslov najpozneje do 30. 11. 2006 do 11. ure.

•

Dobitniki in predlagatelji priznanj ACS za razvijanje kakovosti bodo o izboru pisno obveščeni med 21. in 31. januarjem 2007. ACS bo organiziral javno podelitev priznanj najpozneje do 30. marca 2007.

•

Dodatne informacije lahko dobite na Andragoškem centru Slovenije, Šmartinska 134a, Ljubljana, tel. 01 5842 586 (ga. Tanja Možina, tanja.mozina@acs.si) in na spletnem naslovu <http://poki.acs.si/priznanja/>.

ODBOR ACS
za podeljevanje priznanj za izjemno prizadevanje
pri razvijanju kakovosti v izobraževanju odraslih.